

Zápis z obhajoby disertační práce

Student: Mr. Olga Pavlova

Identifikační číslo studenta: 39532379

Studijní program: Filologie

Studijní obor: Obecná a srovnávací literatura (komparatistika)

Název disertační práce: „Teorie petrifikovaných světů na příkladu antiutopické a dystopické literatury“

Jazyk práce: čeština

Jazyk obhajoby: čeština

Školitel: Prof. PhDr. Tomáš Kubíček, Ph.D.

Oponenti: Doc. Mgr. Jakub Češka, Ph.D.

Doc. Mgr. Tomáš Glanc, Dr.

Datum obhajoby: 4. 4. 2018

Místo obhajoby: P415

Termín: řádný

Předseda komise: Prof. PhDr. Petr Bílek, CSc.

Členové komise: Prof. PhDr. Zdeněk Hrbata, CSc.

Mgr. Josef Hrdlička, Ph.D.

Mgr. Martin Pokorný, Ph.D.

Přítomní: prof. Petr Bílek, prof. Zdeněk Hrbata, dr. Josef Hrdlička, dr. Martin Pokorný

16:30 Předseda komise prof. Petr Bílek zahájil obhajobu, představil sebe a přítomné členy komise a přítomné oponenty. Přítomným pak představil studenta.

16:35 Školitel seznámil přítomné stručně se svým hodnocením studentova studia a jeho disertační práce, které uvedl ve svém písemném vyjádření. Zdůraznil zejména s odbornými aktivitami studentky během studia. – Vyjádřil se k postupu práce a východisku u konkrétních literárních textů; zdůraznil schematismus světů ve zkoumaných dílech a možnost použití zjištěných rysů u textů, které primárně k daným žánrům nepatří. Odlišil odlišnost od modernistického románu.

16:40 Mgr. Pavlova seznámila přítomné s tezemi své disertační práce. Uvedla zejména:

- problematiku základních pojmů práce – dystopie/antiutopie a utopie v souvislosti s historickým vývojem žánru a klíčovými autory a díly (Huxley, Orwell); dále důležité rysy typické pro žánr – problém řeči, uzavřený prostor ad. Pozornost věnovala termínu petrifikace, který v práci použila v různých rovinách jeho uplatnění – zobrazený svět a postavy, jazyk, narativní prvky. Rozdíl mezi dystopií a antiutopií – naděje vs bezvýchodnost.

Metodická východiska – lit. historie, teorie, naratologie, ale také přístupy sociálních věd, „distant reading“ F. Moretiho; historicko-politický kontext, čtení literárního textu antiutopie v politických souvislostech.

16:50 Oponent doc. Jakub Češka seznámil přítomné s hlavními body svého posudku a se závěrem, že doporučuje předloženou disertační práci k obhajobě. V posudku zdůraznil určité problémy při použití pojmu petrifikovaný svět; zmínil historickou perspektivu práce; vyjádřil se k použité sekundární literatuře. Položil studentovi tyto otázky a připomínky:

Jak se dílo stává kanonickým či modelovým v určitém žánru? V souvislosti s nejistotou vymezení žánru.

16:55 Oponent doc. Tomáš Glanc seznámil přítomné s hlavními body svého posudku a se závěrem, že doporučuje předloženou disertační práci k obhajobě. Na práci ocenil zájem o politické čtení literárních textů. Vyjádřil se k tématu pekla, který také ocenil, s výhradou, že by mohlo být více rozvedeno. Dále zmínil nejasnost, respektive mnohovýznamnost pojmu petrifikace, který by také zasloužil rozvedení.

17:00 Studentka reagovala na vyjádření školitele a oponentů. – Vyjádřila se k pojmu petrifikace; uváděla některé jeho motivace, mj. pohyb postavy v uzavřeném prostoru; připustila, že pojem by bylo třeba otestovat na širším spektru textů i žánrů. Vztahovala jej k modelu „petrifikovaných světů“, char. neměnností světa, postavy nemohou svět anti/dystopií změnit. Školitel v krátké diskuzi zmínil narativní schema s pojmem spojené a možnost popsat „petrifikaci“ v různých narativních rovinách.

17:15 Odpovědi doktorandky postupně přešly do diskuze. Doktorandka vyjasňovala své použití pojmu petrifikace ve 4. kapitole své práce.

Doc. Češka v té souvislosti podotkl, že práce je v některých místech digresivní a nejde směrem hlubší analýzy. Zmínil také téma pekla. Doktorandka vysvětlila své použití starozákonního motivu pekla jako prostoru bez možnosti úniku. – Komentovala omezené možnosti literárně-historického přístupu.

Prof. Hrbata hovořil k otázce historické perspektivy a jako otázku vztah utopie a mýtu a projektivního času. – Doktorandka reagovala na dotaz, poděkovala za komentáře ke své práci.

17:45 Předseda komise zhodnotil reakce doktorandky a konstatoval, že prokázala schopnost reagovat na posudky i doplňující dotazy komise.

Zapsal: Mgr. Michal Špína

